

SEMINÁŘ

RURÁLNÍ GEOGRAFIE

---

doc. RNDr. Antonín Věžník, CSc.

Ondřej Krejčí

Informace o předmětu

- Cvičení - Středa 13:00 ?
- 2 absence na cvičení
- Odevzdaná cvičení
- Prezentace cvičení
- Terénní exkurze – Babice n. S.
- Zkouška v terénu – UT1

Plán cvičení

- 25.9. Úvodní hodina
- 2.10. Zadání cvičení I
- 9 .10. **Hodina odpadá**
- 16.10. Prezentace cvičení I
- 23.10. Zadání cvičení II
- 30.10. **Dokument - Selský rozum?**
- 6.11. Prezentace cvičení II
- 13.11. Zadání cvičení III
- 20.11. ?
- 27.11. Prezentace cvičení III
- 4.12. Terénní vycházka
- 11.12. Zkouška

Cvičení na výběr

- 1) Obecní rozpočet
- 2) Využití půdy v území
- 3) Zemědělské brownfieldy a jejich možnosti v rozvoji rurálního prostředí
- 4) Aktuální fungování MAS v regionech ČR
- 5) Alternativní potravinové systémy

Tvorba obecního rozpočtu

<http://monitor.statnipokladna.cz>

Druhové členění peněžních operací

- Členění jednotlivých příjmů a výdajů

Zásadní prvek RR

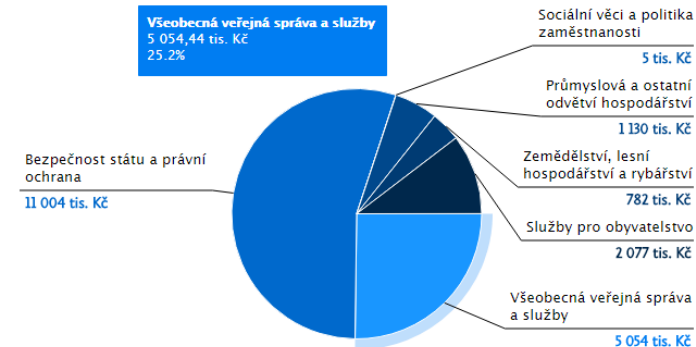
Tvrdé vs. měkké projekty

Bez znalosti rozpočtu nelze plánovat invest. X neinvest. výdaje

MĚSTO BOŽÍ DAR

CELKEM | NA OBYVATELE

VÝDAJE V ROCE 2017

ODVĚTVOVÝ PRO VÝDAJE	DRUHOVÝ PRO VÝDAJE	DRUHOVÝ PRO PŘÍJMY	FINANCOVÁNÍ	SOUHRNNÝ
DRUHOVÝ ROZKLÍKÁVACÍ ROZPOČET PRO VÝDAJE				
Obec / Třída / Seskupení položek / Podseskupení položek / Položka	Schválený rozpočet (v tis. Kč)	Rozpočet po změnách (v tis. Kč)	Skutečnost (v tis. Kč)	
● Boží Dar	64 756	64 770	20 052	
● Běžné výdaje	20 504	20 531	9 316	
⊕ Neinvestiční nákupy a související výdaje	11 353	11 381	4 420	
⊕ Neinvestiční transfery obyvatelstvu	180	180	44	
⊕ Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	354	354	45	
⊕ Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu a platby daní	1 935	1 935	1 578	
⊕ Ostatní neinvestiční výdaje	0	0	900	
⊕ Platby a podobné a související výdaje	6 681	6 681	2 329	
● Kapitálové výdaje	44 252	44 239	10 736	
⊕ Investiční nákupy a související výdaje	44 252	44 239	10 736	

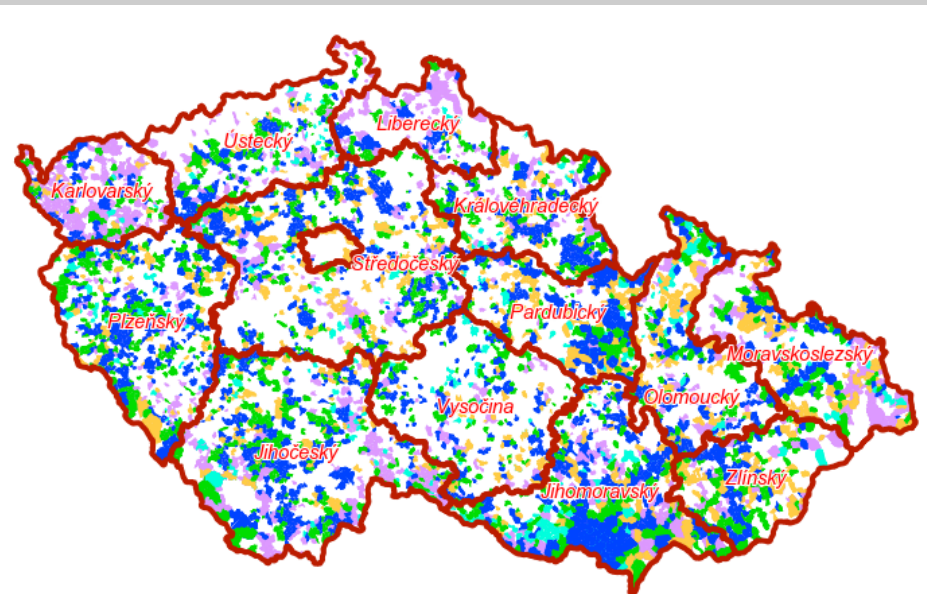
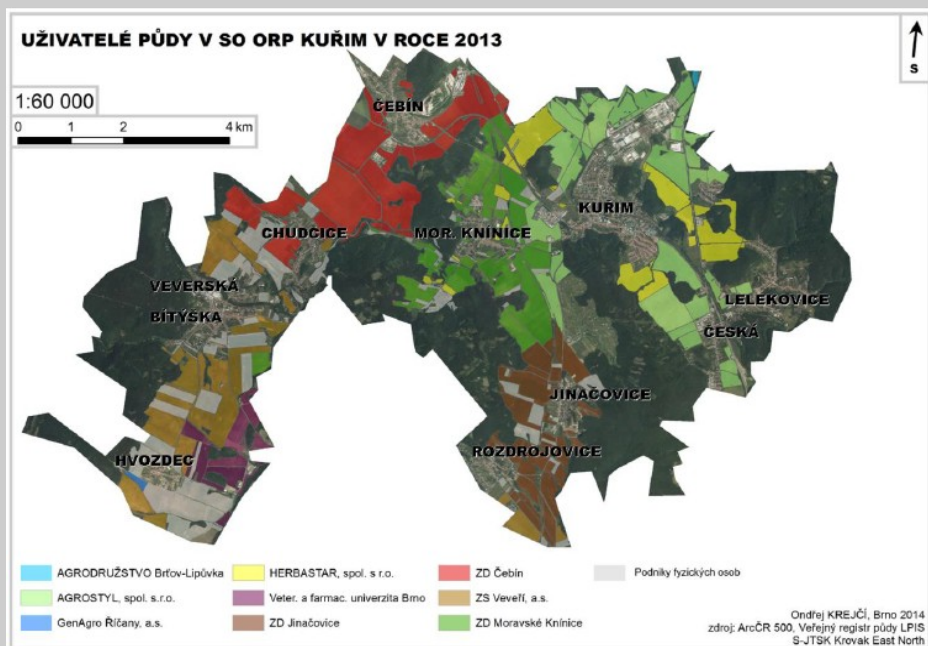
Využití půdy v území – ochrana půdy

LPIS veřejný registr půdy – mapové výstupy

- Kdo hospodaří na venkovské půdě, jakým způsobem je půda využívána

Komplexní pozemkové úpravy

- Jakým způsobem mohou pomoci při řešení ochrany půdního fondu? Hlavní formy změn.

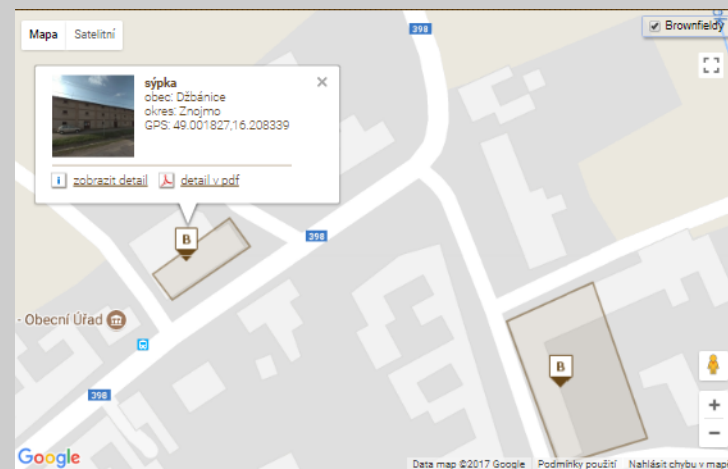
Zemědělské brownfieldy

Specifická skupina brownfieldů – specifická omezení

Inventarizace brownfieldů ve vybraném regionu

Změny ve využití

Vlastní návrhy na možné využití

Nalezeno 66 lokalit odkaz

Fotografie	Obec / okres	Název lokality	Rozloha	Detail
	Blatníčka Hodonín	areál býv. zemědělského družstva	1 162 m ²	zobrazit detail ukázat na mapě detail v pdf
	Borotice Znojmo	ZD Mašovice	51 000 m ²	zobrazit detail ukázat na mapě detail v pdf
	Borovník Brno-venkov	stavba býv. JZD	4 000 m ²	zobrazit detail ukázat na mapě detail v pdf

Aktuální fungování MAS ve venkovském regionu

Zhodnocení smysluplnosti fungování a plnění cílů z vlastní strategie

Hlavní směřování

Navázání na práce z minulosti?

Na vybrané MAS zhodnotit její fungování

- Aktuální zapojení MAS do rozvoje regionu
- Budoucí projekty

Alternativní systémy v zemědělství a potravinářském průmyslu

Možnosti distribuce potravin ve vybraném regionu a hlavní aktéři komoditního řetězce

Lokální sítě

- Farmářské trhy
- Farmářské bedýnky
- Komunitou podporované zemědělství
- Samozásobitelství

Rurální není jen geografie 😊

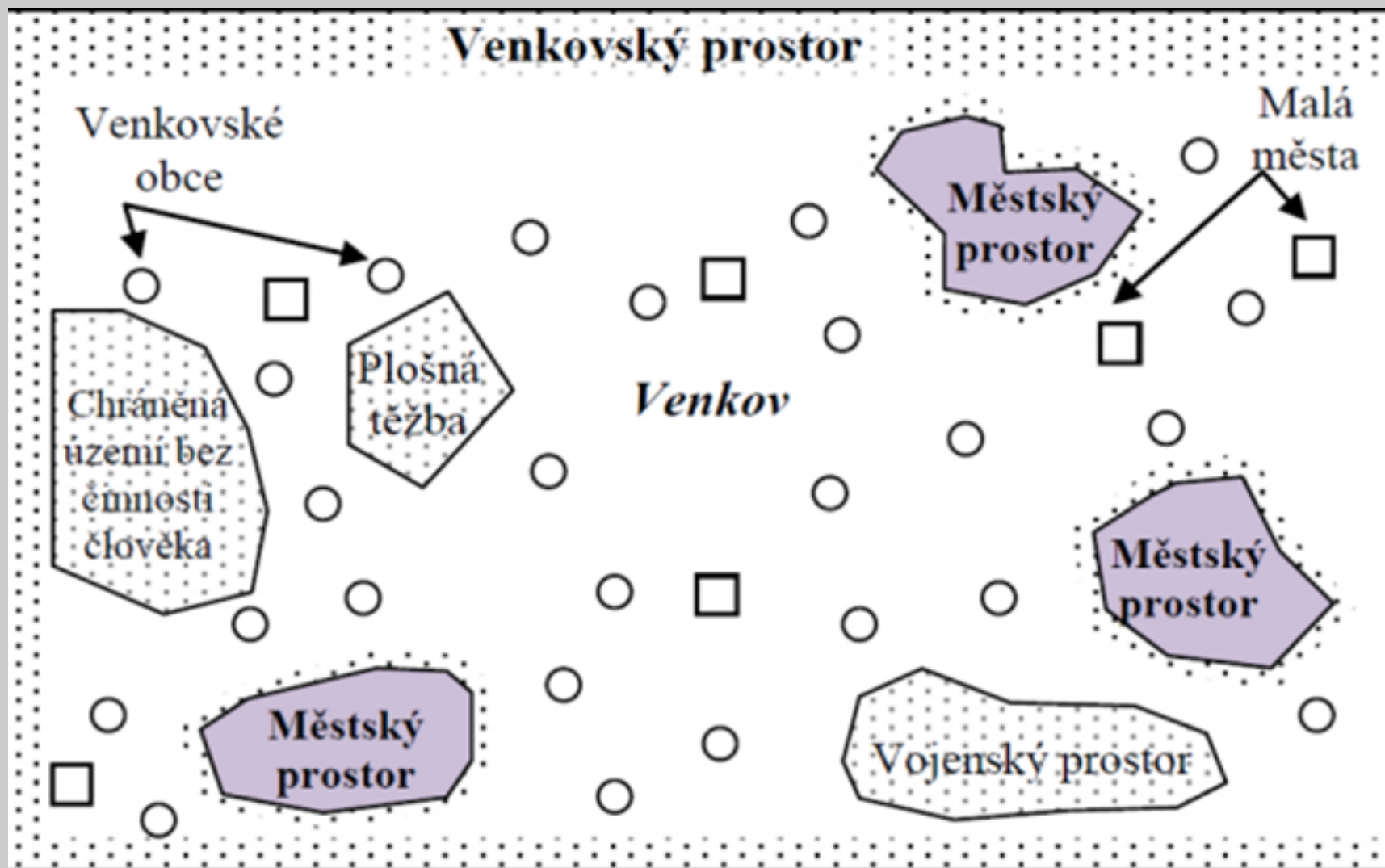
- <https://johusmatus.bandcamp.com/album/rural-pop>

Díky za pozornost

Venkov x Venkovská obec - Definice ?

- Venkov je spojité území, které se skládá z volné krajiny a jednotlivých sídel, vymezuje se vždy ukazateli vztaženými k ploše (např. hustota zalidnění). Vnímání venkova může být do značné míry individuální záležitostí.
- Venkovská obec je nespojitě vymezení jednotlivých sídel, obcí podle stanovených kritérií, které se vztahují k jednotce, obvykle se jedná o ukazatele absolutní, počet obyvatel, správní funkce apod. (dle Perlín, 2013)

Venkovský prostor

• KVALITATIVNÍ ZNAKY VENKOVA

- **urbanistické znaky** – vysoký podíl rodinných domů, málo vyvinutá uliční síť s dominantním prostorem návsi jako společenského a kulturního centra sídla, rozvolněná zástavba, vysoký podíl zeleně v sídle;
- **architektonické znaky** – nízkopodlažní zástavba, absence nájemního bydlení, domy doplněny hospodářským zázemím (integrace obytné a dalších funkcí),
- **sociální znaky** – užší sociální kontakty mezi obyvateli sídla, neformální sociální kontrola, participace, tradicionalismus, konzervatismus;
- **ekonomické znaky** – vyšší podíl samozásobitelství, kutilství;
- **administrativní znaky** – statut sídla

• KVANTITATIVNÍ ZNAKY VENKOVA

- Počet obyvatel
- Podíl zaměstnaných v primárním sektoru
- Výrazná vyjíždka za zaměstnáním

Aktuální témata rurální geografie

- depopulace venkovských prostorů
- otázky rekreace ve venkovských areálech
- strukturální změny v zemědělství a jejich sociální a demografické důsledky
- plánování venkovského prostoru
- **Více přednášky doc. Vežníka**

Zdroje informací - výběr

- Publikace Ministerstva zemědělství
  - Obnova venkova, Zelená zpráva, Zemědělství
- Časopis
  - Journal of Rural Studies
  - Journal of Land and Rural Studies
- Akademická pracoviště - ČR
  - Karlova univerzita – typologie venkova (Radim Perlín Ph.D.)
  - ČZU - sociologie venkova (doc. Michal Lošťák, prof. Věra Majerová)
  - Univerzita Komenského Bratislava (prof. Peter Spišiak, Jana Néhmetová Ph.D.)
  - Mendelova univerzita - rozvoj venkova, agrobiznis (Prof. Věra Bečvářová)
  - MUNI (Svobodová, Hynek)

Rurální geografie - historie

- vznik v 70. letech 20. století
  - Pozitivismus
  - původně společně s geografií zemědělství
  - rozvoj nejdříve v západní Evropě (V. Británie)
  - v ČR až v 90. letech 20. století
- Moderní rurální geografie
  - dichotomické definice venkova (město x venkov)
  - Převažuje v České geografii dodnes
- Postmoderní geografie
  - Sociální konstrukt
  - Lokalita, která vychází z typických politickoekonomických postmoderních přístupů